

Södra Vi skola
kommun@vimmerby.se

2024-03-27

1 (18)

Dnr SI 2023:8939

Beslut

---

efter planerad kvalitetsgranskning vid Södra Vi
skola i Vimmerby kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning vid Södra Vi skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Södra Vi skola* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med sin personal analysera elevernas samlade kunskapsresultat i relation till hur undervisningen bedrivs. För att på så sätt få ett underlag för utvecklingsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetsmetoder som ger eleverna möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda skolans arbete med betyg och bedömning samt ge alla lärare förutsättningar att diskutera bedömning betygssättning både inom skolan och i ett större sammanhang.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **15 november 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:8939) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Södra Vi skola leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Ledning och organisation

Rektorn skapar till viss del förutsättningar för lärarna att samverka med varandra. Av intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsans personal samt av inkommen dokumentation framgår att det finns flera mötesforum på skolenheten, exempelvis arbetslagsmöten samt möten där ett kollegialt lärande bedrivs. Även elevhälsoteamet, trygghetsteamet och utvecklingsgruppen träffas återkommande. Det varierar dock i vilken utsträckning arbetslagsmöten organiseras för att samverka kring exempelvis planering av undervisningen. Av intervjuer med lärarna framgår vidare att rektorns ledning av och inblick i deras samverkan är begränsad.

Rektorn försäkrar sig om att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Av intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsans personal samt av inkommen dokumentation framgår att det på skolenheten bedrivs ett kollegialt lärande kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Utvecklingsarbetet påbörjades på initiativ av Utbildningsförvaltningen då de identifierat ett behov av ett sådant arbetssätt i hela kommunen. Vidare framgår att utvecklingsgruppen som är gemensam för tre skolor, driver ett kollegialt lärande kring elevers läsning där syftet är att öka elevers läslust och läsförmåga. Detta utvecklingsarbete inleddes på grund av försämrade resultat på nationella proven i flera ämnen i årskurs 3 och 6. Av intervju med rektorn framgår vidare att det hittills inte gjorts någon närmare utvärdering av vilka effekter utvecklingsinsatsen kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt haft för utvecklingen av undervisningen eller elevernas måluppfyllelse. Rektorn uppger dock att ett nytt kartläggningsmaterial i svenska har införskaffats för att kunna göra mätbara avstämningar över tid samt att hen har genomfört intervjuer med några elever för att ta reda på om de har upplevt någon utveckling av undervisningen. Av intervju med lärarna framgår att arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt har haft stor effekt på hur lärarna ska arbeta med läsning och läsförståelse. Lärarna uppger vidare att det ännu är för tidigt att utvärdera effekterna av det läsfrämjande utvecklingsarbete som bedrivs.

Skolan har gemensamma arbets- och förhållningssätt som är kända och tillämpas av personalen men rektorn säkerställer inte att obehöriga lärare får det stöd de behöver gällande planering och bedömning. Av intervjuer med rektorn och lärarna samt av inkommen dokumentation framgår att lektioner har en gemensam struktur samt att det finns ett tydligt årshjul för arbetet med planen mot kränkande behandling vilket också genomförs i praktiken. Det finns även en gemensam struktur kring vad som lärarna ska

delge eleverna i skolans digitala lärplattform, exempelvis information om måluppfyllelse samt pedagogiska planeringar. Granskningen visar vidare att det stöd som obehöriga lärare får gällande planering och bedömning inte sker på uppdrag av och med en tydlig styrning från rektorn. Det framkommer visserligen vid intervjuer med rektorn och lärarna att obehöriga lärare får stöd av behöriga lärare men att det sker på lärarnas initiativ. I det sammanhanget vill Skolinspektionen peka på vikten av att rektorn ser till att obehöriga lärare får en planerad och noga övervägd introduktion samt stöd i planering av undervisningen och vid bedömning och betygssättning.

Jämställdhetsarbete

Rektorns ledning och uppföljning av jämställdhetsarbetet är begränsad. Av intervju med rektorn framgår att det görs viss uppföljning av elevernas kunskapsresultat utifrån ett könsperspektiv. Vidare har rektorn vid ett tillfälle gjort observation av eventuella skillnader i pojkars och flickors talutrymme i undervisningen. I övrigt framgår av intervjuer med rektorn och skolpersonal att inget strukturerat jämställdhetsarbete bedrivs på skolenheten. Skolinspektionen vill därmed framhålla vikten av att rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete, och säkerställer att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer till viss del upp undervisningens genomförande. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn genomför strukturerade lektionsbesök inför medarbetarsamtalen. Det är då tydligt för lärarna vad det är som rektorn observerar. Det förekommer också att rektorn tar del av iakttagelser som specialpedagogerna gör när de är ute i verksamheten. Vidare framgår att lärarnas förutsättningar att bedriva en undervisning av god kvalitet är en punkt som diskuteras under medarbetarsamtalen. Både lärarna och rektorn uppger vid intervjuer att det exempelvis vid behov finns möjligheter till kompetensutveckling och inköp av till läromedel. Det framkommer dock vid intervjun med rektorn att hen inte följer upp den undervisning som på skolenheten bedrivs av lärare som har en annan rektor som chef. Av intervju med rektorn framgår vidare att uppföljningen av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen är begränsad. Rektorn uppger att viss uppföljning har skett med lärarna kring värdegrundsmaterial som skickats ut av kuratorn. Dock uppger rektorn att hen inte har följt upp detta med alla berörda lärare. I övrigt uppger rektorn att trygghetsteamet, i vilket rektorn ingår, arbetar med uppföljning och analys av trygghetsenkätens resultat i maj varje år.

Rektorn följer upp skolenhetens kunskapsresultat och gör vissa analyser med stöd av huvudmannens kvalitetssamordnare. Av intervjuer med rektorn och lärarna samt av

inkommen dokumentation framgår att huvudmannens kvalitetssamordnare tar fram uppföljningsunderlag om elevernas kunskapsresultat och för vissa diskussioner med rektorn. Uppföljningen omfattar bland annat elevernas meritvärde i årskurs 6, målluppfyllelsen i alla ämnen och årskurser samt resultaten på nationella prov i årskurs 3 och 6. Av intervju med lärarna framgår vidare att de vid arbetslagstid fått ta del av de sammanställningar som kvalitetssamordnaren tagit fram men att de i övrigt inte förekommit några strukturerade diskussioner kring kunskapsresultaten tillsammans med rektorn.

Granskningen visar dock att skolan inte närmare analyserat vad som orsakar elevernas kunskapsresultat. Av intervjuer med lärare och rektorn framgår att vissa generella slutsatser har dragits utifrån resultatanalysen. Exempelvis framhålls att elevernas läsförståelse behöver förbättras i alla ämnen då elevresultaten på nationella prov har försämrats. Vidare konstateras att elevers svårigheter att lösa uppgifter i ämnet matematik också kan härledas till detta. Enligt inkommen dokumentation till Skolinspektionen inför granskningsbesöket framgår bland annat att elevers målluppfyllelse försämrats över tid i framförallt ämnena svenska, engelska och matematik. Flickor uppvisade också läsåret 2022/2023 ett högre meritvärde än pojkar i nästan alla ämnen. Av intervju med rektorn framgår dock att det inte har gjorts några fördjupade analyser av vad som orsakar elevernas kunskapsresultat. Kunskapsresultaten har inte heller analyserats i relation till hur undervisningen bedrivs.

Rektorn fattar beslut om utvecklingsåtgärder samt fördelar resurser. Av inkommen dokumentation samt av intervju med rektorn och elevhälsans personal framgår att rektorn fördelar resurser utifrån identifierade behov som framkommit i dialogen tillsammans med kvalitetssamordnare, resultat av genomförda screening-tester samt elevhälsans personal. Rektorn fördelar lite mer resurser till förskoleklass och lågstadiet då tidiga insatser är något som rektorn prioriterar. Skolenhetens specialpedagoger och rektorn följer upp resursfördelningen vid behov på elevhälsoteamets möten. Granskningen visar vidare att den insats inom ramen för det kollegiala lärandet, som berör elevernas läsning, är ett resultat av den analys av kunskapsresultaten som har gjorts.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med sin personal analysera elevernas samlade kunskapsresultat i relation till hur undervisningen bedrivs. För att på så sätt få ett underlag för utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver stärka sin ledning och styrning av skolenhetens pedagogiska arbete. Granskningen visar att rektorns analys av

skolenhetens kunskapsresultat samt hur undervisningen bedrivs är begränsad. Rektorn genomför inte heller någon kontinuerlig och fortlöpande uppföljning och analys av skolenhetens resultat tillsammans med skolenhetens personal.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen har rektorn ansvar för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 28-29) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår bland annat att det är viktigt att rektorn följer upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevers lärande och utveckling. Utgångspunkten är de nationella mål och de områden som man har beslutat att fokusera på i utvecklingsarbetet. Personalen behöver få återkoppling på sin undervisning från rektorn samt från kollegor. Genom kollegialt lärande kan personalen strukturera sitt utvecklingsarbete och använda kunskaperna i det dagliga arbetet. Vidare framgår (s. 31-32) att rektorn tillsammans med personalen och utifrån resultatuppföljningen bör analysera vad i skolenhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. Det framhålls att det är viktigt att rektorn analyserar orsakerna till skillnader i måluppfyllelse mellan olika grupper och klasser eller mellan olika ämnen och målområden i läroplanerna. Tillsammans med personalen kan olika förklaringar till enhetens resultat diskuteras och analyseras i förhållande till de nationella målen. Det kan exempelvis handla om vilken betydelse olika arbetsformer och arbetssätt har för måluppfyllelsen, hur undervisningstiden utnyttjas, hur personalens kompetens, värderingar, förhållningssätt och arbetssätt påverkar elevernas möjligheter att nå kunskapsmålen. Rektorn bör utifrån analysen identifiera utvecklingsområden tillsammans med personalen och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar skolenhetens kvalitetsarbete genom att analysera elevernas samlade kunskapsresultat i relation till hur undervisningen bedrivs. Tillsammans med lärarna och elevhälsans personal behöver rektorn analysera vad i verksamheten som påverkar och orsakar elevernas måluppfyllelse. Analysen bör ske på såväl grupp- som enhetsnivå. Genom att gemensamt analysera kunskapsresultaten och genomförandet av undervisningen, får rektorn underlag inför arbetet med att hitta framgångsfaktorer och identifiera förbättringsområden i syfte att ge alla elever, utifrån sina egna förutsättningar, möjlighet att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Målfokus, struktur, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad och målfokuserad. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärarna och eleverna framgår att veckans, dagens och lektionens planeringar är tydliga för eleverna. Lektionerna innehåller genomgångar, ett logiskt flöde av arbetsuppgifter och på vissa lektioner sammanfattande avslutningar. Lektionsobservationer visar att lärarna har en liknande struktur där mål och arbetsuppgifter står uppskrivna på tavlan. Där anges också med hjälp av bildstöd på vilket sätt och i vilken form eleverna ska arbeta. Vidare framgår av intervjuer med lärarna och eleverna att ett arbetsområdes eller en lektions syfte och mål presenteras på olika sätt beroende på ämne. I exempelvis samhällsorienterande ämnen går läraren igenom detta inför ett nytt arbetsområde och i vissa ämnen konkretiseras målen i inledningen av en lektion eller genom att de beskrivs i det läromedel som används.

Undervisningen omfattar en variation i arbetssätt och arbetsformer och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Såväl intervjuer med lärarna och eleverna som lektionsobservationer visar att lärarna använder olika sätt och former för att arbeta och att det finns en balans mellan olika moment. Eleverna uppger att lektionerna oftast inleds med en genomgång och att de sedan antingen arbetar enskilt, i par eller i grupp med olika uppgifter. Av lektionsobservationer i till exempel ämnena engelska, svenska, matematik samt idrott och hälsa framgår att lärarna låter eleverna arbeta på olika sätt. Exempelvis genom att använda datorerna för att öva på glosor, spela teater samt genomföra stationsövningar. Vidare framgår av lektionsobservationer och intervjuer med lärarna att det finns en medveten variation och balans mellan olika arbetssätt beroende på elevernas ålder och mognad. Lärarna uppger att de även skapar variation i undervisningen genom att arbeta ämnesintegrerat och ibland även stadiövergripande.

Granskingen visar vidare att lärarna försäkrar sig om att eleverna förstår vad de ska göra och att de kommer igång med arbetet. Lärarna uppger att de vet vilka elever som

behöver starthjälp, ett kontinuerligt stöd samt ytterligare en genomgång, som resurspedagogen då ger eleven utanför klassrummet. Elever får också ett mer sammanhållet lärarstöd vid det runda bordet som finns i varje klassrum och som är en del av skolenhetens arbete med tillgängliga lärmiljöer. Vidare uppger lärarna att de i utvecklingsarbetet kring språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt regelbundet diskuterar olika sätt att ge eleverna stöd.

Motivation och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

I undervisningen finns inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärarna och eleverna framgår att lärarna på ett naturligt sätt uppmärksammar olika elevers behov samt uppmuntrar och berömmar dem under pågående arbete i klassrummet. Lärarna använder sig bland annat av stegvisa uppgifter för att medvetandegöra enskilda elever om deras progression. Eleverna uppger att lärarna försöker utgå från deras intressen i undervisningen för att skapa motivation och lärarna berättar också för eleverna att de tror att de klarar av de uppgifter de arbetar med. Exempelvis genom att säga att du kommer att lära dig att stava det här ordet på engelska om du övar flera gånger samt att efter en rast visa eleverna vad de åstadkom före rasten.

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till aktuell elevgrupp, men att det framkommer olika bilder kring huruvida eleverna får utmaningar på sin respektive kunskapsnivå. Av intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsans personal framgår att lärarna genomför anpassningar i samråd med elevhälsans personal och dessa följs även upp regelbundet. Skolenhetens arbete med tillgängliga lärmiljöer är också en del av det arbetet och bland annat elevernas placering möjliggör för lärarna att ge anpassningar och stöd efter behov. Av intervjuer med eleverna och av lektionsobservationer framgår vidare att eleverna får det stöd som de behöver och att eleverna vägleds i sitt lärande. Vid intervjuer med lärarna och eleverna framkommer att det varierar huruvida elever som har kommit långt i sin kunskapsutveckling stimuleras och utmanas i undervisningen. Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt inte alltid anpassas så att den utmanar alla elever. Även om det vid intervju med lärare och observationer framgår att elever som har kommit längre i sin kunskapsutveckling ges möjlighet att arbeta i matematikböcker med olika svårighetsnivåer, får anpassade läsläxor eller en basuppgift som sedan vidgas efter förmåga samt skrivuppgifter som nivåanpassas, så uppger flera elever att de oftast får läsa tyst, lösa korsord, måla, bygga med klossar eller vila en stund om de snabbt blir färdiga med uppgifter. Vid intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsans personal framkommer att det pågår ett kommunövergripande arbete kring elever som har kommit långt i sin

kunskapsutveckling och att detta är ett område som ska stödjas av handlingsplaner och vidare fortbildning.

Elevers delaktighet i sitt eget lärande och inflytande över undervisningen

Granskningen visar att eleverna i undervisningen får möjlighet att diskutera olika frågor utan ett givet svar, men att det varierar om eleverna ges möjlighet att reflektera över och ta ansvar för sitt lärande. Samtliga intervjuer och lektionsobservationer ger en samstämmig bild av att eleverna med olika metoder får reflektera kring olika frågeställningar. Exempelvis får eleverna först tänka själva för att sedan dela med sig av sina tankar i par och grupp. Eleverna ges även längre betänketid vid en öppen fråga om vad till exempel ord och begrepp betyder för att alla ska hinna tänka och kunna avge ett svar. Huruvida eleverna ges möjlighet att reflektera över och ta ansvar för sitt lärande varierar mellan lärarna. Även om lärarna uppger att ett tillfälle att samtala om detta är elevernas utvecklingssamtal, visar granskningen att det inte finns en samsyn kring hur eleverna ges möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. Härutöver visar granskningen att skolenheten saknar gemensamma arbetssätt för att ge elever strategier för sitt eget lärande. Av intervjuer med lärare framgår att de ibland kan ge eleverna studietekniska tips samt att det i arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt funnits inslag där de har arbetat med hur eleverna tillgodogör sig texter på bästa sätt men i övrigt bedrivs inte detta på ett genomtänkt sätt. Av intervju med elever framgår vidare att inslag av studieteknik förekommer i liten utsträckning i undervisningen. I det sammanhanget vill Skolinspektionen peka på vikten av att eleverna efter ålder och mognad ges möjlighet att reflektera över sitt lärande på ett strukturerat sätt, samt att eleverna i undervisningen medvetet delges strategier för sitt eget lärande.

Eleverna ges i varierande utsträckning möjlighet att påverka planering och utvärdering av undervisningen. Av intervjuer med lärarna, eleverna och rektorn framgår att skolenheten saknar gemensamma arbetssätt avseende elevers möjligheter till planering och utvärdering av undervisningen. Av intervjuer med lärare framgår olika exempel hur elever kan få påverka undervisningen. Det kan exempelvis handla om att få välja arbetssätt i en uppgift eller att elever efter ålder och mognad kan få välja vad de vill skapa. Elever uppger att de exempelvis kan få välja vilken bok de ska få läsa men att deras möjligheter till påverkan i övrigt är begränsade. Härutöver uppger eleverna att de sällan får utvärdera undervisningen. Det förekommer att undervisningen i enstaka ämnen utvärderas genom att eleverna får visa med en tumme upp eller ned vad de tyckte om lektionen. Av intervju med lärare framgår dock att utvärderingar kan förekomma av arbetsområden men att detta är begränsat till vissa årskurser.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetsmetoder som ger eleverna möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med elevernas inflytande över utbildningen behöver utvecklas genom att elevernas möjligheter att delta i planering och kontinuerlig utvärdering av undervisningen förbättras. För närvarande varierar graden av elevernas delaktighet och formerna för den mellan olika lärare. Det saknas också ett gemensamt arbete med att öka elevernas möjligheter till reellt inflytande på undervisningen.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Av Lgr 22, avsnitt 2.3, framgår att ett av skolans mål med utbildningen är att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin inläring och för sitt arbete i skolan. Vidare framgår bland annat att lärarna ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska också tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att undervisningen utvecklas så att lärarna i högre grad, utifrån elevernas ålder och mognad, låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen och mer systematiskt utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna. Eleverna kan exempelvis bidra med idéer på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen samt att eleverna kontinuerligt får utvärdera undervisningen så att lärarna kan använda detta underlag som utgångspunkt för vidare planering och utveckling av undervisningen.

Trygghet och studiero**Författningsstöd**

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna

ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero.

Trygghet

Det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolenheten. Av inkommen dokumentation och samtliga intervjuer framgår flera exempel på ett främjande och förebyggande trygghetsarbete. Elevernas upplevelse av trygghet följs upp regelbundet och på flera sätt samt att åtgärder vidtas utifrån vad kartläggningen visar. Trygghets-teamet genomför en trivselenkät en gång per läsår och låter även eleverna ange på en karta vilka platser på skolan som är otrygga. Trygghetsfrågor tas även upp under hälso-samtalen i årskurs 4, under klassrådstid samt vid utvecklingssamtalen. Vidare visar granskningen att skolenheten genomför gemensamma aktiviteter för att eleverna ska lära känna varandra både i den egna klassen och över klass- och stadiegränser. Det finns också ett schema för synliga rastvärdar, en planerad rastverksamhet och ett arbete kring nätetikett. Av intervjuer med rektorn och lärarna samt av inkommen dokumentation framgår vidare att eleverna i slutet av varje läsår tar del av trivselenkätens resultat samt medverkar i framtagandet av kommande läsårs plan mot kränkande behandling. Det framgår också att det bland personalen på skolenheten finns ett gemensamt förhållningssätt kring ordningsregler, placering i matsal och klassrum samt gruppindelningar. Eleverna uppger att personalen agerar vid kränkningar och att åtgärder vidtas, exempelvis genom samtal med berörda elever. Rektorn och elevhälsans personal uppger att andra åtgärdande insatser efter kartläggningar är stärkt vuxennärvaro på vissa av skolans områden samt ett arbete kring språk och attityder. Samtliga intervjugrupper och Skolinspektionens skolenkät som besvarats av elever i årskurs 5 vårterminen 2023 ger en samstämmig bild av att eleverna känner sig trygga på Södra Vi skola.

Studiero

Det finns ett samlat arbete på skolenheten för att skapa studiero och eleverna är delaktiga i det arbetet. Av intervjuer med rektorn och elevhälsans personal framgår att elevernas upplevelse av studiero undersöks i den trivselenkät som nämnts tidigare samt även i de hälsosamtal som skolsköterskan genomför med årskurs 4. Studiero diskuteras även under klassråds- och elevrådstid. Lärarna uppger att studiero finns som en punkt under arbetslagsträffar som de aktualiserar vid behov. Det pågår inget åtgärdande arbete kring studiero i dagsläget.

Granskningen visar att ett förebyggande och främjande arbete pågår för att bibehålla studiero. Av intervjuer med rektorn, lärarna och representanter för elevhälsan framgår att det finns en undervisnings- och inredningsmodell med syfte att skapa en tillgänglig

lärmiljö vilken i sin tur bidrar till att skapa studiero. Fasta placeringar och en tydlig lektionsstruktur är exempel på vad som ingår i arbetet med tillgänglig lärmiljö. Av intervjuer med lärarna och eleverna framgår vidare att det finns klassrumsregler som eleverna får vara med att påverka. Andra metoder som används för att upprätthålla studiero är till exempel bildstöd för att signalera vilken ljudnivå som är tillåten samt samtal om vad studiero är och att det finns olika acceptansnivåer för ljudnivån i klassrummet. Av intervjuer med elever samt lektionsobservationer framgår att det som regel råder studiero i klasser och undervisningsgrupper. Eleverna beskriver dock att studieron kan variera beroende vilken lärare de har.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Analys av lärarnas bedömningar och betygssättning

Rektorn följer endast i viss mån upp och analyserar eventuella skillnader i lärarnas bedömningar och betygssättning. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att rektorn bland annat följer upp resultaten på nationella proven i relation till terminsbetygen. Analysen visar inte på några avvikelser. Vidare uppger rektorn att en analys av eventuella skillnader i lärarnas bedömningar och betygssättning inte görs in någon större utsträckning. Hen har dock noterat en enstaka avvikelse vilket förklaras med att läraren varit obehörig. Av intervju med lärarna framkommer att de inte känner till om det förekommer omotiverade avvikelser i bedömningar och betygssättning på skolenheten, och rektorn har inte haft något samtal med lärarna kring deras bedömningar.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Granskningen visar att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att nationella prov sambedöms tillsammans med andra skolor i kommunen. Även sambedömning av elevtexter inom ramen för arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt förekommer regelbundet. Lärarna uppger att de också använder Skolverkets bedömningsstöd i de ämnen som inte har nationella prov. Rektorn uppger att hens insyn i hur och när lärarna använder Skolverkets bedömningsstöd är begränsad.

Granskningen visar samtidigt att rektorn inte ger lärarna tillräckliga förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. Av intervju med rektorn framgår visserligen att det finns utrymme att diskutera bedömning och betygssättning på arbetslagstid. Däremot uppger lärarna att det utöver de tillfällen då nationella proven sambedöms inte finns någon annan specifik tid avsatt till sambedömning. Härutöver framgår av intervju med lärare att de själva avgör om de vill samverka kring bedömning. Exempelvis finns det lärare som är ensamma i sitt undervisningsämne och som skulle kunna samverka med andra lärare i kommunen, men som väljer att inte göra det.

Av intervju med lärarna framgår vidare att det utrymme som eventuellt avsätts till kvalitetssäkringsarbete under arbetslagstid varken är styrd eller organiserad från rektorns håll samt att rektorn inte följer upp hur lärarna kvalitetssäkrar bedömningar och betyg. Av Skolinspektionens enkät från vårterminen 2023 framgår också ett lägre värde på frågorna, i vilken utsträckning som lärarna samverkar kring bedömning och betygssättning samt i vilken utsträckning det bedrivs ett arbete på skolenheten för att säkerställa att bedömningar och betyg är likvärdiga, jämfört med genomsnittet för deltagande skolor i riket i samma enkätomgång. Vad gäller obehöriga lärare uppger rektorn att dessa får stöd av andra lärare som är behöriga men att rektorn inte närmare styr det arbetet. Några gemensamma insatser i syfte att höja personalens kompetens kring bedömning och betygssättning, utöver implementeringen av Lgr 22, har inte genomförts under de senaste åren.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tydligare leda skolans arbete med betyg och bedömning samt ge alla lärare förutsättningar att diskutera bedömning betygssättning både inom skolan och i ett större sammanhang.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver ges bättre förutsättningar att kvalitetssäkra likvärdigheten i sina bedömningar och sin betygssättning. Granskningen visar att sambedömning förekommer i begränsad utsträckning. Även om vissa metoder används saknas en organisering och styrning av sambedömningen på skolenheten, vilket leder till det är upp till varje lärare huruvida sambedömning sker eller inte. Lärarna behöver i högre grad, och likvärdigt för alla ämnen och årskurser, ges möjlighet att sambedöma och diskutera sina bedömningar och i förekommande fall sin betygssättning. I nuläget saknas också en tydlig ledning och styrning från rektorn i detta arbete.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

Av Lgr22, 2.7, Bedömning och betyg, framgår att läraren bland annat utifrån kursplanernas krav allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling samt vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna.

I Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417, s. 18) med kommentarer om betyg och provning, framgår bland annat att läraren bör utforma ändamålsenliga bedömningssituationer för att följa och främja elevernas kunskapsutveckling och säkerställa ett brett och varierat betygsunderlag inför betygssättningen. Vidare framgår att läraren bör utvärdera elevernas kunskaper i förhållande till ämnets syfte, centrala innehåll och betygsriterier samt utifrån den undervisning som har bedrivits. Läraren bör även tillsammans med andra lärare skapa en samsyn om hur betygsunderlag kan analyseras och värderas vid betygssättningen. Rektorn bör bland annat skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med rättvisande och likvärdiga betyg, samt säkerställa att lärare vid behov får kompetensutveckling om betyg och betygssättning, och särskilt beakta behovet hos de lärare som inte är legitimerade.

Skolinspektionen rekommenderar därmed rektorn att, inom ramen för kvalitetsarbetet, tillsammans med lärarna skapa förutsättningar för hur lärarnas arbete med att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning ska genomföras. Vidare bör rektorn planera för vilken styrning och ledning som behövs för arbetet, hur organisationen behöver vara utformad för att stödja arbetet samt hur en uppföljning av arbetet kommer att genomföras. Arbetet med att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning kan med fördel genomföras inom ramen för det arbete som skolenheten redan har påbörjat tillsammans med andra skolor.

På Skolinspektionens vägnar

 Tobias Thorén

Beslutsfattare
Signerat av: Tobias Thorén

 Helena Forsberg

Föredragande
Signerat av: Helena Forsberg

I handläggningen av ärendet har även Ann-Charlotte Ehn medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 7 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 1 gruppintervjuer med lärare.
- 1 gruppintervju med skolans elevhälsa.
- 1 intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 17-19 januari 2023. Besöket genomfördes av Helena Forsberg och Ann-Charlotte Ehn.

Södra Vi skola ligger i orten Södra Vi cirka 15 kilometer från Vimmerby centrum. Skolenheten är en grundskola med årskurserna 1-6. Även förskoleklass och fritidshem finns vid skolenheten. Förskoleklass och fritidshem omfattas emellertid inte av den här granskningen. Vid tidpunkten för Skolinspektionens besök hade skolenheten 81 elever i årkurs 1-6. Skolan leds av en rektor som även är rektor på två andra skolenheter.